

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-07-20
Besvaras senast
2022-08-03

Till kulturminister Jeanette Gustafsdotter (S)

2021/22:1816 Säkerhetsbrister hos Sveriges Radio

Dagens Nyheter har i en rad artiklar avslöjat hur utomstående konsulter – utan säkerhetsprövning – har arbetat med känsliga uppgifter inom Sveriges Radio (SR), som är en väsentlig del i totalförsvaret.

Med anledning av avslöjandet om hur SR 2014 lät tekniker från bland annat Ryssland, varav minst en arbetat för regimtrogna ryska medier, befinna sig inom skalskyddet utan säkerhetsprövning frågade (2021/22:1773) jag kulturministern om hon avsåg att vidta några särskilda åtgärder med anledning av avslöjandet.

Svaret jag fick var endast en redogörelse för att regeringen i den senaste public service-propositionen (prop. 2018/19:136) bedömde att public service-företagens beredskapskrav bör kvarstå och att regeringen därutöver föreslog att det tydligare ska framgå av beredskapsuppdraget att Sveriges Radio och Sveriges Television ingår i det svenska totalförsvaret enligt lagen om totalförsvaret och beredskap.

Men Dagens Nyheter har gjort flera andra avslöjanden om säkerhetsbrister på SR. Att SR är besvärat av avslöjandena vittnar företags säkerhetschefs hot mot tidningen inför publiceringen av nya uppgifter om.

Nils Funcke, tryckfrihetsexpert, säger att ”det framstår som ett förtäckt hot. Först slår man fast att uppgifterna inte är säkerhetskänsliga, därefter skriver man att det kan bli aktuellt att anmäla detta till Säkerhetspolisen. SR verkar inte veta vilken fot de ska stå på. Det här tyder väl på att frågan är känslig för dem.”

Dagens Nyheter fortsatta avslöjande berättar om att SR låtit en extern konsult ta fram en detaljerad plan för den ”skyddade produktionsplats” som SR ska kunna sända från, om Radiohuset behöver evakueras.

”Mot slutet av projektet digitaliserade konsulten sin plan och berättade om sitt arbete och sin roll på det öppna sociala nätverket LinkedIn. SR:s säkerhetschef Anna Svedberg beskriver den skyddade produktionsplatsen som en ’extra studio’ dit radion kan flytta sina sändningar”, skriver Dagens Nyheter.

Tidningen har också avslöjat att SR har låtit externa konsulter bygga upp och ta fram en dokumentation för det digitala VMA-systemet. Arbetet laddades upp

på en utländsk molntjänst.

Wilhelm Agrell, senior professor i underrättelseanalys, anser att ”det inte kan vara mer illa än så här”.

Han säger att mönstret från ”it-skandalen på Transportstyrelsen” nu upprepar sig. I det fallet gjordes mycket känslig och skyddsvärd information från myndigheten tillgänglig för icke säkerhetsprövad personal i utlandet.

Transportstyrelseskandalen resulterade i att ansvarigt statsråd fick avgå, men efter socialdemokratisk belöningsmodell blev han i stället gruppledare för partiet i riksdagen en kortare period tills allt lagt sig för att sedan återkomma igen som statsråd, då med ansvar för digitalisering.

Wilhelm Agrell säger att ”var man än sätter ner spaden i svensk offentlig verksamhet så tycks man se det här. Det handlar om ett allvarligt och generellt systemfel.”

Det är symptomatiskt för den socialdemokratiska regeringen att vägra ta ansvar och i stället bara peka på myndigheterna. I svaret på min tidigare fråga sa också kulturministern att ”företagen ansvarar själva för att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med kraven i sändningstillstånden”.

Kulturministern är dock ytterst politiskt ansvarig för Sveriges Radio, och när hon i sitt tidigare svar säger att hon ”har en god dialog med public service-företagen om beredskapsuppdraget och den särskilda roll företagen har vid höjd beredskap”, undrar jag vad den dialogen utmynnar i.

Av denna anledning vill jag fråga kulturminister Jeanette Gustafsdotter:

Har dialogen, som ministern refererar till i sitt tidigare svar på fråga, utmynnat i några särskilda åtgärder med anledning av de avslöjade säkerhetsbristerna och avser ministern att fortsätta dialogen med anledning av att SR:s säkerhetschef framfört åsikter som kan uppfattas som förtäckta hot mot tidningen inför publicering av avslöjandena?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren